

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

T.S.Sharipov

2024 yil «__» avgust

BUXGALTERIYA HISOBI

FANI BO'YICHA

SILLABUS

Sirtqi ta'lim shakli uchun

Bilim sohasi: 400 000 – Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohasi: 410 000 – Biznes va boshqaruv

Ta'lim yo'nalishi: 60412700 – Baxolash ishi

Samarqand-2024

Modul / FAN SILLABUSI

Buxgalteriya hisobi va menejment fakulteti

60411200–Menejment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) ta'lim yo'nalishi

Fan nomi	BUXGALTERIYA HISOBI
Fan turi	Majburiy
Fan kodi	BH1106
Yil	2024-2025
Semestr	6
Ta'lim shakli	Sirtqi ta'lim shakli uchun
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	28
Amaliy mashg'ulotlar	28
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	304
Kredit miqdori	12
Baholash shakli	Yozma
Fan tili	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM	Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarga moliyaviy va boshqaruv hisobining obyektlari, ya'ni xo'jalik mablaglari va ularning kelib chiqish manbalari, ularning xo'jalik yuritish jarayonidagi xarakagi, xujalik muomalalarini hisobga olish, ularni xujjatlashtirish va umumlashtirish, korxona (tashkilot, muassasa)larning mulkiy, moliyaviy faoliyati va ular to'grisidagi to'liq ishonarli ma'lumotlarni shakllantirish hamda taqdim etish, buxgalteriya hisobini tashkil qilish, uning me'yoriy huquqiy asoslari bo'yicha yo'nalishiga mos bilim, ko'nikma va malakasini hosil qilishdan iborat.
----	---

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Amaliy matematika
2.	Iqtisodiyot nazariyasi
3.	Iqtisodiyotda axborot-komunikatsion texnologiyalar va tizimlar
4.	Falsafa
5.	Statistika
6.	Soliqlar va soliqqa tortish

Ta'lim natijalari (TN)

TN1	buxgalteriya hisobi fanining predmeti va usullari, buxgalteriya balansi, pul mablaglari va valyuta operatsiyalari hisobi, mexnat va ish haqi hisobi, tovar-moddiy zaxiralar hisobi xaqida tasavvur va bilimga ega bo'lishi;	
TN2	moliyaviy va boshqaruv hisobining nazariy asoslari, iqtisodiy rivojlanish qonunlari, asosiy tushunchalar, iqtisodiy jarayonlarning xususiyatlarini bilish va ulardan foydalanish ko'unikmalariga ega bo'lishi;	
TN3	talaba korxonaning moliyaviy hisobotlarini tuzish va ularni taxlil qilishda usullarni qo'llash, iqtisodiy rivojlanish muammolari bo'yicha yechimlar qabul qilish malakasiga ega bo'lishi kerak.	
Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		
	Ajratil-gan soat	
M1	"Buxgalteriya hisobi" faniga kirish	2
M2	Buxgalteriya balansi	2
M3	Xo'jalik operatsiyalari va ikki yoqlama yozuv	2
M4	Biznes jarayonlari va ularni hisobga olish	2
M5	Xujjatlashtirish va inventarizatsiya	2
M6	Buxgalteriya hisobining registrlari va shakllari	2
M7	Pul mablaglari va valyuta operatsiyalari hisobi	2
M8	Mexnat va ish haqi hisobi	2
M9	Tovar-moddiy zaxiralar hisobi	2
M10	Investitsiyalar hisobi	2
M11	Asosiy vositalar va nomoddiy aktivlar hisobi	2
M12	Boshqaruv hisobini tashkil qilish	2
M13	Moddiy, mexnat haqi va ustama xarajatlar hisobi	2
M14	Tayyor maxsulot va uning sotilishini hisobga olish, Xususiy kapital hisobi	2
M16	Majburiyatlar hisobi, Moliyaviy natijalar hisobi	2
	Jami	28
Mashg'ulotlar shakli: amaliy (A)		
A1	"Buxgalteriya hisobi" faniga kirish	2
A2	Buxgalteriya balansi	2
A3	Xo'jalik operatsiyalari va ikki yoqlama yozuv'	2
A4	Biznes jarayonlari va ularni hisobga olish	2
A5	Xujjatlashtirish va inventarizatsiya	2

A6	Buxgalteriya hisobining registrlari va shakllari	2
A7	Pul mablaglari va valyuta operatsiyalari hisobi	2
A8	Mexnat va ish haqi hisobi	2
A9	Tovar-moddiy zaxiralar hisobi	2
A10	Investitsiyalar hisobi	2
A11	Asosiy vositalar va nomoddiy aktivlar hisobi	2
A12	Boshqaruv hisobini tashkil qilish	2
A13	Moddiy, mexnat haqi va ustama xarajatlar hisobi	2
A14	Tayyor maxsulot va uning sotilishini hisobga olish, Xususiy kapital hisobi	2
A15	Majburiyatlar hisobi, Moliyaviy natijalar hisobi	2
A16	Moddiy, mexnat haqi va ustama xarajatlar hisobi	2
	Jami	28
Mustaqil ta'lim (MT)		
MT1	"Buxgalteriya hisobi" faniga kirish	17
MT2	Buxgalteriya balansi	17
MT3	Xo'jalik operatsiyalari va ikki yoqlama yozuv	17
MT4	Biznes jarayonlari va ularni hisobga olish	17
MT5	Xujjatlashtirish va inventarizatsiya	17
MT6	Buxgalteriya hisobining registrlari va shakllari	17
MT7	Pul mablaglari va valyuta operatsiyalari hisobi	17
MT8	Mexnat va ish haqi hisobi	17
MT9	Tovar-moddiy zaxiralar hisobi	17
MT10	Investitsiyalar hisobi	17
MT11	Asosiy vositalar va nomoddiy aktivlar hisobi	17
MT12	Boshqaruv hisobini tashkil qilish	17
MT13	Moddiy, mexnat haqi va ustama xarajatlar hisobi	17
MT14	Tayyor maxsulot va uning sotilishini hisobga olish	17
MT15	Xususiy kapital hisobi	17
MT16	Majburiyatlar hisobi	17
MT17	Moliyaviy natijalar hisobi	17
MT18	Moliyaviy hisobotlarni tuzish va taqdim etish	15
	Jami	304
Asosiy adabiyotlar		
1	Urazov K.B., Pulatov M.E. Buxgalteriya hisobi Darslik.-T: "Fan va texnologiyalar nashriyot-matbaa uyi",2021. 560 b.	
2	K.B.Urazov. Moliyaviy hisob va hisobot.O'quv qo'llanma. Toshkent-2020.	

3	Ochilov.I.K, Temirxanova M.J. Finansoviy uchyot. (uchebnik). Tashkent «Yosh avlod matbaa» 2021.
4	M.B.Kalonov, F.T.Abduvahidov, Sh.X.Dadabayev. Buxgalteriya hisobi.(darslik). Toshkent-2022.
5	Buxgalterskiy uchot 1–chast: Uchebnik / A.A.Karimov, D.A.Muhammedova, S.A.Jumanazarov; - T.: «Iqtisod-Moliya», 2020.-420s.
6	Karimov A., Kurbanbayev J., Jumanazarov S. Buxgalteriya hisobi. Darslik. –T.:Iqtisod-moliya, 2019. - 624 b.
Qo'shimcha adabiyotlar	
7	R.Abdullayev, K.Urozov. Osnovi buxgalterskogo ucheta. Uchebnoye posobiye. Samarkand-2021.
8	M.B.Kalonov. X.A.Ortiqov. Buxgalteriya hisobi. (o'quv-qo'llanma). Toshkent "Zamin nashr" 2022.
9	B.A.Hasanov, A.A.Hashimov. Buxgalteriya hisobi. (darslik). "Iqtisodiyot dunyosi" Toshkent-2021.
10	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Buxgalteriya hisobi tizimini yanada takomillashtirish va uni Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga o'tkazishni rag'batlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" qarori loyihasi https://regulation.gov.uz/oz/d/101485

Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi me'zonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyat va mazmunini to'liq yoritish o'sa;
- fanning mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy hatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon etish o'sa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera o'sa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharhlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fanning mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;

- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mazmurlarni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabanning bilim darajasini qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.
0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho, 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Muallif	Rafeyev Davron Rafeyevich iqtisod fanlari nomzodi, dotsent
E-mail	davronrofeev@sies.uz
Tashkilot	Samarqand iqtisodiyot va servis instituti “Buxgalteriya hisobi” kafedrası
Taqrizchilar	Abdullayev R.A. - O‘zbekiston Respublikasi buxgalterlar va auditorlar milliy assotsiatsiyasi Samarqand filiali Kengashining raisi Pashaxodjayeva D.D. - SamISI, «Buxgalteriya hisobi»kafedrası dotsenti,PhD

Mazkur Sillabus institut o‘quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ S-02-01/11)

Mazkur Sillabus “Buxgalteriya hisobi” kafedrasining 2024 yil 28 avgustdagi 1-sonli yig‘ilish bayoni bilan ma’qullangan.

O‘quv uslubiyat bo‘limi boshlig‘i

Fakultet dekani

Kafedra muduri

Tuzuvchi

I.E.Shodmonov

J.N.Abiev

S.N.Tashnazarov

A.Q. Eshonqulov

